

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
Кафедра історії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1. Історія та культура України

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Освітня програма: «Менеджмент організацій»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

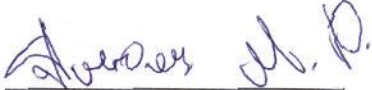
Рівне – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія та культура України» для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра за освітньою програмою «Менеджмент організацій» зі спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Розробник: к.і.н., доц. Снігур А.А.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри історії.

Протокол від «27» 08 2020 р. № 1.

Завідувач кафедри історії проф. Плющ М.Р.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Менеджмент організацій»

Гарант освітньої програми к.е.н., доц. Никончук В.М.

Схвалено навчально-методичною комісією історико-філологічного факультету.

Протокол від «28» 08 2020 р. № 1.

Голова навчально-методичної комісії проф. Назарець В.М.

© Снігур А.А., 2020 рік

© ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	<u>Обов'язковий компонент освітньо-професійної програми</u>	
	Спеціальність 073 «Менеджмент»		
Змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	20 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	84 год.
		Вид контролю: <u>екзамен</u>	

2. Мета навчальної дисципліни

Основною метою курсу «Історія та культура України» є засвоєння та розуміння студентами історії виникнення та формування українського народу та української державності, утвердження національної самобутності, висвітлення політичної діяльності соціальних груп в Україні на відповідних етапах історичного розвитку; вивчення здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення, визначення ролі і місця вітчизняної культури у світовій та європейській культурній спадщині.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів відповідно до освітньої професійної програми таких *компетентностей*:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

3. Програмні результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів *програмних результатів навчання*:

ПРН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Після опанування основних положень дисципліни «Історія та культура України» *студенти повинні знати*:

– основні епохи суспільно-політичної та соціально-економічної історії людства;

– хронологію та державотворчі принципи періодизації історичного розвитку України;

- витоки української нації та її місце у загальнолюдських соціально-політичних процесах;
- сутність актуальних проблем історії та сучасного буття народу України;
- основні події, що супроводжували зародження та розвиток української державності;
- процеси побудови сучасної суверенної демократичної держави;
- діяльність історичних осіб, політичних партій;
- основні складові різних державно-правових систем, порівнювати динаміку їхніх соціально-економічних, політичних та етнокультурних процесів;
- сутність і зміст теоретичних проблем сучасної української культурології;
- місце культури України в системі світової культури;
- характерні риси, видатні постаті й культурні пам'ятки, що визначають своєрідність основних етапів вітчизняної культури;
- історико-культурні особливості розвитку Слобожанщини;
- еволюція українського мистецтва у світовому, європейському культурному контексті;
- принципи виховання культури особистості здобувача вищої освіти.

повинні вміти:

- аналізувати найважливіші події та явища української історії в контексті світової історії;
- брати участь у дискусіях на суспільно-історичні теми;
- формувати особисту історико-політичну культуру, громадську позицію;
- володіти методикою історіографічної критики, уміти виявляти тенденційну інформацію, пояснювати її необ'єктивність і самостійно інтерпретувати зміст досліджуваних матеріалів;
- розрізняти світобачення і світорозуміння культурно-історичних епох;
- аналізувати явища духовного життя, усвідомлювати природу різних видів і жанрів мистецтва, орієнтуватися в багатому світі художньої культури України;
- застосовувати засвоєні теоретичні знання для аналізу сучасних культурних процесів в Україні і світі;
- систематизувати та узагальнювати інформацію, використовуючи схеми, таблиці, мультимедійні презентації;
- результати наукового дослідження представляти у вигляді навчальних (реферат) та наукових (тези доповіді, стаття) робіт.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Найдавніший період історії України. Утворення Старокиївської держави та її місце в історичній долі українського народу.

1. Первісна епоха на території України (характеристика палеоліту, мезоліту, неоліту, енеоліту, бронзового, залізного віку). 2. Трипільська культура. 3. Кочові народи Півдня України (кіммерійці, скіфи, сармати, готи, гуни). 4. Антична колонізація Північного Причорномор'я. 5. Київська Русь у IX — X ст. Внутрішня та зовнішня політика князів Олега, Ігоря, Ольги, Святослава. 6. Прийняття християнства та його історичне значення. 7. Київська Русь у період розквіту. 8. Монголо-татарська навала та її наслідки

Література: основна (4, 14, 15, 9); допоміжна (4, 6, 12).

Тема 2. Становище українських земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої (середина XIV—XVII ст.)

1. Вхід українських земель до складу Великого князівства Литовського. Загарбання Польщею західноукраїнських земель. 2. Кревська унія 1385 р. та її вплив на Україну. Ліквідація залишків автономії українських земель. 3. Соціально-економічний розвиток України в складі Великого князівства Литовського та Польщі. 4. Процес закріпачення українських селян. Литовські статuti 1529, 1566, 1588 рр. 5. Люблінська унія 1569 р., її наслідки для України. 6. Берестейська церковна унія 1596 р. та її наслідки. 7. Культурне відродження в Україні наприкінці XVI — у першій половині XVII ст. Походження козацтва. Утворення Запорозької Січі. Реєстрове козацтво. 8. Козацько-селянські повстання кінця XVI — першої половини XVII ст.

Література: основна (14, 15, 3, 14, 15, 8, 9); допоміжна (5, 9, 12).

Тема 3. Українська національна революція XVII ст.

1. Передумови, причини, характер, рушійні сили української національної революції під проводом Б. Хмельницького. 2. Бойові дії 1648–1649 рр. Зборівський мирний договір. 3. Бойові дії 1651–1653 рр. Білоцерківський мирний договір (1651). Жванецька угода (1653). Переяславська угода та Березневі статті 1654 р. 4. Воєнна кампанія 1654–1657 рр. 5. Причини “Руїни”. Розгортання громадянської війни в Козацькій Україні. Поділ України. 6. Лівобережна Україна в добу “Руїни”. Гетьманування Брюховецького, Многогрішного, Самойловича. 7. Правобережна Україна в 60–70-х роках XVII ст. Внутрішня та зовнішня політика П. Дорошенка. 8. Соціально-економічний та суспільно-політичний розвиток Лівобережної України в другій половині XVII ст.

Література: основна (14, 15, 7, 8); допоміжна (3, 9, 12).

Тема 4. Україна у XVIII ст.

1. Внутрішня та зовнішня політика І. Мазепи. 2. Наступ царського уряду на

автономні права Гетьманату протягом XVIII ст. 3. Ліквідація автономії України. Зруйнування Запорозької Січі. 32 4. Правобережна Україна у XVIII ст. Гайдамацький рух. Народне повстання 1734–1738 рр. Коліївщина 1768–1769 рр. *Література: основна (14, 15, 20); допоміжна (3, 9, 12, 13).*

Тема 5. Україна у XIX – на початку XX ст.

1. Соціально-економічне та політичне становище українських земель у XIX ст. у складі Російської імперії. Декабристський рух в Україні. 2. Зародження та розвиток українського національного руху в Наддніпрянській Україні у першій половині XIX ст. КирилоМефодіївське товариство. 3. Соціально-економічний та політичний розвиток західноукраїнських земель у першій половині XIX ст. 4. Революційні події на західноукраїнських землях у 1848–1849 рр. *Література: основна (5, 15, 16, 20); допоміжна (1, 3, 8, 9, 12, 13).*

Змістовий модуль 2

Тема 6. Соціально-політичні й соціально-економічні процеси в Україні в першій третині XX ст.

1. Скасування кріпосного права в Україні в 1861 р. Буржуазні реформи в Російській імперії 60–70-х роках. XIX ст. та їх вплив на Україну. 2. Соціально-економічний та суспільно-політичний розвиток західноукраїнських земель у другій половині XIX — на початку XX ст. 3. Україна у період першої Російської революції 1905–1907 рр. 4. Україна у роки Першої світової війни. *Література: основна (8, 5, 14, 15, 16, 20, 21); допоміжна (3, 9, 12).*

Тема 7. Україна в період визвольних змагань (1917-1921рр.)

1. Лютнева революція 1917 р. та її вплив на Україну. Створення Української Центральної Ради (УЦР): її склад, діяльність. I та IV Універсали. 2. Українська держава гетьмана Скоропадського. Внутрішня та зовнішня політика гетьманського уряду. 3. Революційні події 1918 р. на західноукраїнських землях. Створення Західноукраїнської Народної республіки (ЗУНР). Війна ЗУНР з Польщею. Акт злуки. 4. Союз УНР з Польщею. Радянсько-польська війна 1920 р. та Україна *Література: основна (1, 5, 14, 15, 16), допоміжна (3, 9, 12).*

Тема 8. Україна в міжвоєнний період та в роки Другої світової війни

1. Вхідження України до складу СРСР. Нова економічна політика та її наслідки для України. 2. Політика українізації та її наслідки для України. 3. Індустріалізація та колективізація України. Голод 1932–1933 рр. та його наслідки для України. 4. Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях у міжвоєнний період. Створення та діяльність Організації українських націоналістів (ОУН). *Література: основна (1, 5, 14, 15, 16), допоміжна (3, 9, 14, 12, 13).*

Тема 9. Україна у післявоєнний період (друга половина 40-х ХХ ст – початок ХХІ ст.

1. “Радянізація” Західної України. 2. Суспільно-політичне та культурне життя в Україні в 1945– 1953 рр. 3. Суспільно-політичне життя України в добу “відлиги” (1953– 1964 рр.). 4. Україна на міжнародній арені. 5. Соціально-економічний розвиток України в 1964–1985 рр. Наростання кризових явищ в економіці. 6. Демографічна ситуація в Україні. Занепад села та колгоспнорадгоспної системи. Перетворення України в зону екологічного лиха. 37. Стан української культури та науки в період “застою”. Радянська політика “русифікації”. 8. Причини розгортання дисидентського руху в Україні. Основні течії дисидентського руху. Українська Гельсінкська спілка (УГС).

Література: основна (1, 5, 6,10,14, 15, 16), допоміжна (3, 9, 14, 12, 13, 15).

Тема 10. Українська культура у ХХ—ХХІ ст.

1. Суспільно-політичне життя в Україні в роки незалежності. Формування багатопартійної системи. 2. Розвиток української культури в роки незалежності. 3. Україна на міжнародній арені. 4. Вибори 2004 року. “Помаранчева” революція та її історичне значення.

Література: основна (12, 13,14, 15, 16), допоміжна (12, 13,14).

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Змістовий модуль 1								
Тема 1. Найдавніший період історії України. Утворення Старокиївської держави та її місце в історичній долі українського народу	10	2	2	6	10	2	-	8
Тема 2. Становище українських земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої (середина XIV—XVII ст.)	8	2	-	6	8	-	-	8
Тема 3. Українська національна революція XVII ст.	8	2	-	6	8	-	-	8
Тема 4. Україна у XVIII ст.	10	2	2	6	10	-	2	8
Тема 5. Україна у XIX – на початку XX ст.	8	2	-	6	8	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	44	10	4	30	44	2	2	40
Змістовий модуль 2								
Тема 6. Соціально-політичні й соціально-економічні процеси в Україні в першій третині XX ст.	10	2	2	6	10	2	-	8
Тема 7. Україна в період визвольних змагань (1917-1921 рр.)	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 8. Україна в міжвоєнний період та в роки Другої світової війни.	8	2	-	6	8	-	-	8
Тема 9. Україна у післявоєнний період (друга половина 40-х XX ст – початок XXI ст.)	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 10. Українська культура у XX—XXI ст.	8	2	-	6	8	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	46	10	6	30	46	2	-	44
Усього годин	90	20	10	60	90	4	2	84

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Найдавніший період історії України. Утворення Старокиївської держави та її місце в історичній долі українського народу	2
2	Тема 2. Становище українських земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої (середина XIV—XVII ст.)	-
3	Тема 3. Українська національна революція XVII ст.	-
4	Тема 4. Україна у XVIII ст.	2
5	Тема 5. Україна у XIX – на початку XX ст.	-
6	Тема 6. Соціально-політичні й соціально-економічні процеси в Україні в першій третині XX ст.	2
7	Тема 7. Україна в період визвольних змагань (1917-1921 рр.)	2
8	Тема 8. Україна в міжвоєнний період та в роки Другої світової війни.	-
9	Тема 9. Україна у післявоєнний період (друга половина 40-х XX ст – початок XXI ст.)	2
10	Тема 10. Українська культура у XX—XXI ст.	-
Усього		10

7. Завдання для самостійної роботи

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Найдавніший період історії України. Утворення Старокиївської держави та її місце в історичній долі українського народу	6
2	Тема 2. Становище українських земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої (середина XIV—XVII ст.)	6
3	Тема 3. Українська національна революція XVII ст.	6
4	Тема 4. Україна у XVIII ст.	6
5	Тема 5. Україна у XIX – на початку XX ст.	6
6	Тема 6. Соціально-політичні й соціально-економічні процеси в Україні в першій третині XX ст.	6
7	Тема 7. Україна в період визвольних змагань (1917-1921 рр.)	6
8	Тема 8. Україна в міжвоєнний період та в роки Другої світової війни.	6
9	Тема 9. Україна у післявоєнний період (друга половина 40-х XX ст – початок XXI ст.)	6
10	Тема 10. Українська культура у XX—XXI ст.	6
Усього		60

Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Найдавніший період історії України. Утворення Старокиївської держави та її місце в історичній долі українського народу	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу. Розселення слов'ян на території України. Зародження Київської Русі.	Експрес опитування, складання термінологічного словника за ключовими словами. Вправа для закріплення матеріалу. Написання історичного есе на тему: «Кочові племена на території України»	Основна 4, 5, 7, 14 Допоміжна 4, 6, 12	6
Тема 2. Становище українських земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої (середина XIV—XVII ст.)	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу.	Підготовка доповіді, тестів, Есе «Вхід Українських земель до складу Речі Посполитої»	Основна 14, 15, 3 Допоміжна 5, 9, 12	6
Тема 3. Українська національна революція XVII ст.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу «Селянсько-козацькі повстання XVII ст.»	Реферат «Причини, хід та наслідки національно-визвольної війни під проводом Б. Хмельницького», підготовка тестів, творча робота	Основна 14, 15, 7, 8 Допоміжна 3, 9, 12	6
Тема 4. Україна у XVIII ст.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес-опитування, есе «Українська культура XVIII ст.»	Основна 14, 15, 20, 21 Допоміжна 3, 9, 12, 13	6
Тема 5. Україна у XIX – на початку XX ст.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу «Розвиток освіти і науки в XIX ст.»	Експрес-опитування, презентації доповідей складання термінологічного словника	Основна 5, 15, 16, 20, Допоміжна 1, 3, 8, 9, 12.	6

Змістовий модуль 2				
Тема 6. Соціально-політичні й соціально-економічні процеси в Україні в першій третині ХХ ст.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу «Соціально-економічне становище в Україні в першій третині ХХ ст.»	Анотування основних джерел з теми, презентації	Основна 8, 5, 14, 15, 16, 20, Допоміжна 3, 9, 12	6
Тема 7. Україна в період визвольних змагань (1917-1921 рр.)	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу «Національно-демократична революція 1917-1921 рр.»	Виконання тестів, укладання термінологічного та хронологічного словника	Основна 1, 5, 14, 15, 16 Допоміжна 3, 9, 14	6
Тема 8. Україна в міжвоєнний період та в роки Другої світової війни.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу «Хронологізація Другої світової війни»	Конспект, укладання термінологічного словника, тестів з теми лекції, написання есе «Наслідки Другої світової війни»	Основна 1, 5, 14, 15, 16 Допоміжна 3, 9, 14, 12, 13	6
Тема 9. Україна у післявоєнний період (друга половина 40-х ХХ ст – початок ХХІ ст.)	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Реферат, укладання тестів, анотування основних джерел з теми	Основна 1, 5, 6, 10, 14, 15, 16 Допоміжна 3, 9, 14, 12, 13, 15	6
Тема 10. Українська культура у ХХ—ХХІ ст.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Есе «Розвиток української культури на рубежі століть», експрес-опитування	Основна 12, 13, 14, 15, 16 Допоміжна 12, 13, 14	6

8. Індивідуальні завдання

Підготовка рефератів:

1. Особливості первісної епохи в історії України.
2. Скіфо-сарматська доба на українських землях.
3. Охарактеризуйте особливості культури східнослов'янських племен.
4. Політика перших князів Київської Русі.
5. Реформи Володимира Великого.
6. Політична діяльність Ярослава Мудрого.
7. Боротьба Русі з монголо-татарською навалою у XIII ст.
8. Дайте характеристику архітектури та живопису Київської Русі.
9. Напрямки діяльності Данила Романовича (Галицького).
10. Галицько-Волинське князівство напр. XIII - поч. XIV ст.
11. Становище українських земель у складі Литви та Польщі: історичний аналіз.
12. Дайте характеристику розвитку архітектури та живопису України в добу Ренесансу.
13. Економічний розвиток українських земель у складі Речі Посполитої у XVI ст.
14. Проаналізуйте розвиток літератури та книгодрукування в Україні у XV-XVI ст.
15. Проаналізуйте розвиток української літератури у XVII-XVIII ст.
16. Проаналізуйте розвиток архітектури українського бароко.
17. Формування української козацької держави в період національно-визвольної війни сер. XVII ст.
18. Особливості доби Руїни у 60-х – 80-х рр. XVII ст.
19. Внутрішня та зовнішня політика І. Мазепи.
20. Конституція П. Орлика.
21. Колоніальна політика Російської імперії на українських землях у пер. пол. XVIII ст.
22. Адміністративно-територіальний поділ українських земель Росією та Австрією наприкінці XVIII – на поч. XIX ст.
23. Особливості економічного розвитку України в пер. пол. XIX ст.
24. Суспільні рухи в Україні у пер. пол. XIX ст.
25. Проаналізуйте розвиток літератури в XIX ст.
26. Дайте характеристику освіти та науки України у XIX ст.
27. Охарактеризуйте особливості драматургії та театру в XIX ст.
28. Дайте характеристику живопису та архітектури в XIX ст.
29. Реформи 60-70-х рр. XIX ст. у Наддніпрянщині.
30. Громадівський рух др. пол. XIX ст.

9. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Історія та культура України» застосовуються такі методи навчання:

- лекції, в тому числі й проблемні з попередньою роздачею лекційних матеріалів студентам;
- практичні заняття у їх різноманітних формах (бесіда з елементами дискусії, робота в малих групах, «мозкова атака», ситуативний підхід, розв'язування задач, ділова гра, бесіда за «круглим столом», рольова гра, імітація);
- стандартизовані тести та поточне опитування;
- презентація результатів виконаних завдань та досліджень;
- розрахункові роботи;
- поточне консультування;
- самостійна робота студентів з літературними джерелами;
- індивідуальне науково-дослідне завдання.

10. Методи контролю

При вивченні здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни «Історія та культура України» застосовуються такі методи контролю:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;
- складання опорного конспекту теми;
- побудова структурно-логічної схеми теми, окремого питання;
- контроль самостійної роботи;
- індивідуальне науково-дослідне завдання;
- тестування;
- підсумковий контроль (екзамен).

Питання до екзамену

1. Предмет, завдання та періодизація курсу «Історія України».
2. Джерела та історіографія курсу «Історія України».
3. Формування людської цивілізації на території України. Періодизація первісного суспільства.
4. Перші етнічні утворення на території України: кіммерійці, скіфи, сармати, готи, гуни.
5. Античні міста-держави Північного Причорномор'я.
6. Походження слов'ян: венеди, анти, склавини. Їх розселення, заняття, суспільний устрій, побут, звичаї.
7. Походження українського народу та ставлення його державності. Етнонім «Україна». Національна символіка.
8. Виникнення та становлення давньоруської держави. Заснування Києва. Походження топоніма «Русь». Норманська та антинорманська теорії. Аскольд і Дир.
9. Внутрішня та зовнішня політика князів: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава,

Володимира, Ярослава.

10. Хрещення Русі та його історичне значення.
11. Політичний устрій та соціально-економічний розвиток Київської Русі.
12. Політична роздробленість Київської Русі: причини та наслідки.
13. Боротьба Русі з кочівниками: печеніги, половці, монголо-татари.
14. Утворення та розвиток Галицько-Волинського князівства і його роль в історії української державності. Данило Галицький.
15. Загарбання українських земель іноземними державами в XIV–XVI ст. Кревська (1385) та Люблінська (1569) унії.
16. Політичне, соціально-економічне становище та духовно-культурний розвиток українських земель в XIV – XVI ст. Берестейська (1596) унія.
17. Виникнення та феномен українського козацтва: військова організація та військове мистецтво.
18. Утворення Запорозької Січі. Запорозька Січ – як військова, господарська та державна організація. Дмитро Байда-Вишневецький.
19. Українське козацтво у міжнародних відносинах XVI – середини XVII ст. Петро КонашевичСагайдачний.
20. Козацько-селянські повстання кінця XVI – першої третини XVII ст.
21. Причини, характер, і періодизація Української національної революції середини XVII ст. Богдан Хмельницький.
22. Військові дії у 1648–1653 рр. Зборівський та Білоцерківський мирні договори.
23. Утворення Української гетьманської козацької держави середини XVII ст. Її політичний та адміністративно-територіальний устрій, економічні відносини.
24. Переяславська угода та Березневі статті (1654) і їх наслідки для України.
25. Україна в другій половині XVII ст.: доба Руїни.
26. Гетьман Іван Мазепа, його внутрішня і зовнішня політика та роль в історії України.
27. Колоніальна політика Російської імперії щодо України в першій половині XVIII ст. Пилип Орлик, Павло Полуботок.
28. Україна у другій половині XVIII ст. Кирило Розумовський.
29. Ліквідація російським самодержавством Гетьманщини та Запорозької Січі. Петро Калнишевський.
30. Соціальні рухи в Україні: гайдамацтво, Коліївщина, опришківство.
31. Україна в російсько-турецьких війнах другої половини XVIII ст. – першої половини XIX ст.
32. Поділи Польщі та їх вплив на територіальні зміни в Україні в другій половині XVIII ст.
33. Політичне становище та соціально-економічний розвиток України у складі Російської імперії та Австрійської монархії наприкінці XVIII ст. – першій половині XIX ст.
34. Національне відродження в Україні в першій чверті XIXст. Масонський та декабристський рухи.
35. Кирило-Мефодіївське товариство в історії суспільно-політичного руху та культури України.

36. «Руська трійця» в історії суспільно-політичного руху та культури України.
37. Західноукраїнські землі в Європейській демократичній революції 1848 року.
38. Скасування кріпосного права та панщини на західно- та східноукраїнських землях.
39. Особливості політичного та соціально-економічного розвитку українських земель у складі Російської та Австро-Угорської імперій у другій половині ХІХст.
40. Суспільно-політичне життя та національний рух в Україні у другій половині ХІХ ст. Громадівці, народники. Москвофіли, народовці.
41. Виникнення, програмні документи та діяльність українських політичних партій наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.
42. Революційні події 1905–1907рр. в Україні.
43. Україна у Першій світовій війні.
44. Створення, бойовий шлях та культурно-освітня діяльність Українських Січових Стрільців.
45. Причини, характер та періодизація другої Української національної революції початку ХХ ст.
46. Утворення Української Центральної Ради, її національний, соціальний і партійний склад та програма. Михайло Грушевський.
47. Утворення Генерального секретаріату, його діяльність. Володимир Винниченко.
48. Універсали Центральної Ради та проблеми розбудови Української держави. Проголошення Української Народної Республіки.
49. Проголошення та спроби встановлення радянської влади більшовиками. Перша війна радянської Росії проти УНР. Героїзм і трагедія Крут.
50. Берестейський мирний договір УНР з Центральними державами: досягнення і прорахунки.
51. Гетьманський переворот і прихід до влади Павла Скоропадського. Утворення гетьманського уряду, його склад і програмні документи.
52. Внутрішня і зовнішня політика Гетьманської держави Павла Скоропадського.
53. Прихід до влади Директорії, її склад, соціально-економічна та політична програма.
54. Друга війна радянської Росії проти УНР. Утвердження радянської влади в Україні. Симон Петлюра.
55. Перший та Другий зимові походи армії УНР. Трагедія під Базаром.
56. Варшавський та Ризький мирні договори та їх наслідки для України.
57. Листопадова національно-демократична революція (1918) та виникнення Західно-Української Народної Республіки. Євген Петрушевич.
58. Польсько-українська війна 1918–1919рр. Кость Левицький.
59. Акт Злуки УНР та ЗУНР (1919), проблеми соборності України.
60. Причини поразки та уроки Другої української національної революції 1917–1921рр.
61. Внутрішнє і міжнародне становище України після поразки національно-визвольних змагань 1917–1921рр. Черговий перерозподіл українських земель

іноземними державами.

62. Вхідження УСРР до складу СРСР. Обмеження суверенітету республіки.
63. Голод 1921–1923рр. УСРР в роки нової економічної політики.
64. Політика українізації, її суть та наслідки.
65. Індустріалізація в УСРР: завдання, характерні ознаки та прорахунки.
66. Колективізація в УСРР: причини і наслідки.
67. Голодомор 1932–1933рр. □ геноцид українського народу.
68. Масові політичні репресії 20–30-х років більшовицького режиму в УСРР.
69. Політичне, соціально-економічне та духовно-культурне становище західноукраїнських земель у міжвоєнний період (1921–1938).
70. Створення та боротьба Української Військової Організації та Організації Українських Націоналістів. Євген Коновалець.
71. Карпатська Україна в 1938–1939рр. Августин Волошин.
72. Пакт Молотова-Ріббентропа та його вплив на розв'язання II світової війни.
73. Вхідження західноукраїнських земель до складу СРСР та УРСР. Радянська. Масові репресії радянського режиму на західноукраїнських землях у 1939–1941рр.
74. Німецько-радянська війна 1941–1945рр. й Україна. Поразки Червоної армії й окупація України гітлерівською Німеччиною.
75. Німецький окупаційний режим в Україні (1941–1944).
76. Радянське підпілля та партизанський рух у роки німецько-радянської війни (1941–1945).
77. Створення та боротьба Української Повстанської Армії. Роман Шухевич — «Тарас Чупринка».
78. Акт відновлення Української державності (30 червня 1941р.). Степан Бандера.
79. Українська дивізія «Галичина». Андрій Мельник.
80. Звільнення України від німецької окупації (1943–1944).
81. Завершення та наслідки Другої світової війни для України.
82. УРСР у повоєнні роки (1945–1955): відбудова народного господарства, голод 1946–1947 рр., зовнішньополітична діяльність.
83. УРСР у повоєнні роки (1945–1955): суперечливий характер суспільно-політичного життя. Боротьба з українським націоналізмом.
84. Радянська західних областей УРСР (1945–1955). Ліквідація УГКЦ. Продовження боротьби ОУН та УПА.
85. УРСР в період десталінізації (1956–1964). «Хрущовська відлига». Соціально-економічний розвиток та суспільно-політичне життя.
86. УРСР в роки «Брежнєвського застою» (1964–1985). Сповільнення темпів економічного розвитку. Політика русифікації. Петро Шелест та Володимир Щербицький.
87. Дисидентський та правозахисний рухи. Шістдесятники. Левко Лук'яненко та Іван Дзюба.
88. «Горбачовська перебудова» та її вплив на суспільно-політичні та економічні процеси в Україні. Активізація національного руху. Створення та діяльність НРУ. В'ячеслав Чорновіл.

89. Декларація про державний суверенітет УРСР (1990). Акт про незалежність України (1991). Грудневий референдум (1991).

90. Проблеми політичного, соціально-економічного та духовно-культурного розвитку незалежної України (1991–2004). Леонід Кравчук та Леонід Кучма.

91. «Помаранчева» революція 2004–2005 рр.: причини і наслідки. Революція гідності.

92. Проблеми розбудови української держави на сучасному етапі.

93. Українська еміграція (діаспора): основні періоди, розселення та сучасний стан.

11. Розподіл балів, які отримують студенти (екзамен)

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно	зараховано
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві		
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабка їх застосування при розв'язанні практичних	задовільно	

		завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими		
60-63	Е	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок		
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільн о з можливістю повторного складання	не зараховано
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільн о з обов'язкови м повторним вивченням дисципліни	

13. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.
2. Навчально-методичні посібники у локальній мережі університету.
3. Матеріали для самостійного опрацювання.
4. Мультимедійні матеріали.
5. Тестові завдання.

14. Рекомендована література

Основна

1. Білоцерківський В. Я. Історія України: навчальний посібник/ В. Я. Білоцерківський. - К: Центр учбової літератури, 2007. - 535 с.
2. Бойко О.Д. Історія України. – К.: Академвидав, 2007. – 688 с.
3. Гісем О.В., Мартинюк О.О., Трухан О.Ф. Історія України в таблицях. – Харків, 2007. – 480 с.
4. Греченко В.А., Чорний І.В. та ін. Історія світової та української культури. - К.: Літера, 2000. – 464 с.
5. Гудзь В.В. Історія України. – К.: Видавничій дім «Слово», 2003. – 616 с.
6. Історія України / За ред. Смолія В.А. – К., 1997.
7. Історія України / Кер. авт. кол. Зайцев Ю. – Львів, 1996.
8. Політична історія України /За ред. В.І.Танцюри. – К., 2001.
9. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К.: Артк, 1999. – 728 с.
10. Сублинский О. Украина : история. – К.: Либідь, 1994. – 736 с.
11. Історія української культури: навч. посібник / І.Я. Хома, А.О. Сова, Ж.В. Мина; за ред. І.Я. Хоми. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. –

356 с.

12.Горбач Н.Я Теорія та історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій/ Н.Я Горбач. та ін.- Львів: Каменяр, 1993.- 164с.

13.Українська культура: історія і сучасність / за ред. С.О. Черепанової. – Львів: Світ, 1994. – 456 с.

14.Попович М.В. Нарис історії культури України. – К.: Артек, 1999. – 728 с.

Додаткова

15.Антонович В. Про козацькі часи на Україні. - К., 1991

16.Баран Володимир. Україна: новітня історія (1945-1991). – Львів, 2003.

17.Баран В. Україна після Сталіна: нарис історії 1953-1985 рр. – Львів, 1992.

18.Білоусько О. Україна давня: євразійський цивілізаційний контекст. Карти, таблиці, ілюстрації. – К., 2002.

19.Борисенко В. Курс української історії. – К., 1997.

20.Брайчевський М. Вступ до історичної науки. Навч. посібник. – К., 1995.

21.Винокур О., Трубчанінов С. Давня і середньовічна історія України. – К., 1996.

22.Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX-XX ст. – К., 1996.

23.Грушевський М. Історія України-Русі. В II т. 12 кн. – К., 1991-1997.

24.Дробот І.І., Кучер В.І., Слюсаренко А.Г., Чернега П.М. Український народ у Другій світовій війні. – К., 1998.

25.Ісаєвич Я. Україна давня і нова. Народ, релігія, культура. - Львів, 1996.

26.Історична наука: термінологічний і понятійний довідник./В.М.Литвин, В.І.Гусєв, А.Г.Слюсаренко та ін. – К., 2002.

27.Касьянов Г., Даниленко В.Сталінізм і українська інтелігенція (20-30-ті роки). – К.,1991.

28.Кравчук Л. Останні дні імперії. Перші роки надії. – К., 1994.

29.Кремень В.Г., Табачник Д.В., Ткаченко В.М. Україна: альтернативи поступу. Критика історичного досвіду. – К., 1996.

30.Крисаченко В.С. Історія Криму: Кримське ханство: Навч. посібник. – К., 2000

31.Литвин М., Науменко К. Історія ЗУНР. – Львів, 1995.

32.Литвин В. Політична арена України: дійові особи і виконавці. – К., 1994.

33.Малий словник історії України. – К., 1997.

34.Нагаєвський І. Історія української держави XX ст. – К., 1994.

35.Нариси з історії української держави XX ст. – К., 1994.

36.Нариси з історії України: новий погляд з найдавніших часів до кінця XVIII ст. – К., 1996.

37.Національні відносини в Україні у XX ст. Зб. док. і матеріалів. – К., 1994.

38.Наливайко Д. Козацька християнська республіка. Запорізька Січ у західноєвропейських літературних пам'ятках. – К., 1992.

39.Реєнт О. Українська революція. – К., 1996.

40.Рибалка І. Історія України. – Ч. 1. Від найдавніших часів до кінця XVIII ст. – Харків, 1995.

41.Сергійчук В. Національна символіка України. – К., 1992.

42. Семчишин М. Тисяча років української культури. Історичний огляд культурного процесу. – К., 1993.
43. Терещенко Ю., Курило В. Історія України. Навч. посібник. – Кн. 1. – К., 1995.
44. Толочко П. Київська Русь. – К., 1996.
45. Турченко Ф., Панченко П., Тимченко Е. Новітня історія України. Для 11 кл. серед. школи. – К., 1994.
46. Українська минувшина. Ілюстрований енциклопедичний довідник. – К., 1993.
47. Ульяновський В., Крижанівський О., Плохій С. Історія церкви та релігійної думки в Україні. У 3-х кн. – К., 1994. – Кн. 1, 2, 3.
48. Чмихов М.О., Кравченко Н.М., Черняков І.Т. Археологія та стародавня історія України. – К., 1992.
49. Яворницький Д. Історія запорозьких козаків. – К., 1999.
50. Яковенко Н. Нариси історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст. – К., 1997.

15. Додаткові ресурси

1. <http://chitalka.info/> Студентська електронна бібліотека МАУП "Читалка". Безкоштовні електронні підручники он-лайн серії "Гуманітарні науки". Містить електронні книги з історії України, історії новітньої України (1991-2001)
2. <http://history.kiev.ua/> Сайт "Історія України" пропонує повнотекстові версії книг: Орест Субтельний "Історія України" (видання 1991 року), Ілько Борщак, Рене Мартель "Іван Мазепа" (видання 1931 року), Михайло Грушевський "Ілюстрована Історія України" (репринтне видання 1913 року) та інші.
3. <http://www.history.org.ua/> Інститут історії України НАН України надає вільний доступ до повнотекстової версії Енциклопедії історії України, електронних публікацій документів і пам'яток, зокрема архівів Голодомору в Україні 1932–1933, ОУН і УПА.
4. <http://historical-club.org.ua/> Сайт «Всеукраїнський історичний портал» засновано 2011 року групою студентів історичних факультетів. Сайт представляє онлайнві ресурси на різні історичні теми. Ресурси з історії України розподілені за окремими періодами у хронологічній послідовності.
5. <http://www.ukrhistory.narod.ru> Сайт "Українська історична бібліотека" (UKRAINIAN HISTORICAL LIBRARY) намагається спростувати міфи, існуючі в українській історії та пропонує: повнотекстові версії історичних документів, наукових статей, монографій з фонду бібліотеки.
6. <http://pidruchniki.ws/> Перша українська електронна бібліотека підручників – це найбільший ресурс українських навчальних посібників. Бібліотека пропонує у вільному доступі колекцію е-видань з історії України.
7. <http://www.nbuv.gov.ua/> - бібліотека ім. В.Вернадського.
8. <http://lib-gw.univ.kiev.ua/> - бібліотека ім. Максимовича КНУ ім. Т.Шевченка
9. <http://www.inst-ukr.lviv.ua/> - Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича.
10. <http://litopys.org.ua> – проект електронної бібліотеки давньої української літератури. Бібліотека є добіркою електронних книг і текстів.